

Aleksandar i Zora Milčić, vila Brličevac 1933.
(iz fundusa Arhiva Milčić, HIPSB)

Izložbom *Već davno tebi namijenjena* autorica Uršule Bešlić i Tatjane Melnik, koja će biti postavljena od travnja do rujna 2024. godine, javnosti je predstavljen odabir predmeta koje su 2023. godine unuci Zore i Aleksandra Milčića, odnosno praunuci Ivane Brlić-Mažuranić, darovali Muzeju Brodskog Posavlja. Većina tih predmeta baštinjena je od znamenite književnice, a potomci Zore (Ivanine kćeri) i Aleksandra Milčića željeli su da budu sačuvani u gradu u kojemu su živjeli njihovi preci.

Predmeti koje su nasljednici Zore i Aleksandra Milčića darovali Muzeju značajni su u povijesnom, kulturološkom i umjetničkom smislu te upotpunjuju poznavanje povijesti obitelji Brlić, Mažuranić i Milčić. Također su od neprocjenjive važnosti za kulturno-povijesnu baštinu Slavenskog Broda.

Ovom izložbom ujedno je uspostavljena suradnja Muzeja Brodskog Posavlja i Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest. Naime, 2018. i 2020. godine nasljednici obitelji Milčić darovali su Podružnici Instituta prvi dio obiteljske ostavštine (dokumentaciju Odvjetničkog ureda Aleksandra Milčića te korespondenciju i osobnu dokumentaciju članova obitelji Milčić). Većina fotografija, kao i naslov izložbe posuđen iz jednoga Zorinog pisma Aleksandru, koje su kao svjedočanstava obiteljske prošlosti korištene u katalogu izložbe, potječu iz ovoga arhivskog gradiva.

Izdavači:
Muzej Brodskog Posavlja
Glazbena škola Slavonski Brod

Za izdavače:
Hrvoje Špicer, ravnatelj Muzeja Brodskog Posavlja
Mirela Jagodić, ravnateljica Glazbene škole Slavonski Brod

Urednica letka:
Mirta Špoljarić, prof.

MUZEJ BRODSKOG POSAVLJA
GLAZBENA ŠKOLA SLAVONSKI BROD

Iz kajdanke obitelji Brlić

Uz izložbu
Već davno tebi namijenjena

Ponedjeljak, 15. travnja 2024.
u 19 sati

Muzej Brodskog Posavlja
Starčevićeva 40, Slavonski Brod

Glazbeni program
GLAZBENE ŠKOLE SLAVONSKI BROD

uz svečano otvorenje izložbe

VEĆ DAVNO TEBI NAMIJENJENA

**Baština Ivane Brlić-Mažuranić iz naslijeđa
Zore i Aleksandra Milčića**

Iz kajdanke obitelji Brlić

Andrija Torkvat Brlić ml.: *Proljeće se probudilo*
Lorena Perlić, sopran (1. r. SGŠ)
Klavirska pratnja: Karla Biondić, mag. mus.
Mentorica: Gabrijela Škrabal, mag. mus.

Andrija Torkvat Brlić ml.: *Zvijezde*
Krešimir Kožul, bariton (2. r. SGŠ)
Klavirska pratnja: Karla Biondić, mag. mus.
Mentorica: Gabrijela Škrabal, mag. mus.

Frédéric Chopin: Valcer u h-molu, op. 69 br. 2
Filip Malogorski, klavir (5. r. OGŠ)
Mentor: Frano Fabris, mag. mus.

Andrija Torkvat Brlić ml.: *Pepeljugo naša*
Ema Špehar, sopran (1. r. SGŠ)
Klavirska pratnja: Karla Biondić, mag. mus.
Mentorica: Gabrijela Škrabal, mag. mus.

Ivan pl. Zajc: *Uzdah*
Petra Matijević, sopran (3. r. SGŠ)
Klavirska pratnja: Karla Biondić, mag. mus.
Mentorica: Gabrijela Škrabal, mag. mus.

Andrija Torkvat Brlić ml.: *Sbogom lasto*
Muški vokalni sastav SGŠ
Mentorica: Danijela Božičević, prof.

Ukulturnom životu Slavenskog Broda, godina 2024. prostor je susreta nekoliko velikih obljetnica - 150 godina od rođenja Ivane Brlić-Mažuranić, 90 godina od osnutka Muzeja Brodskog Posavlja i 70 godina postojanja Glazbene škole Slavonki Brod. Svečano otvorenje izložbe *Već davno tebi namijenjena* idealna je prilika za susret ovih obljetnica. Popratnim glazbenim programom posebno osmišljenim za ovu prigodu, simbolički nazvanim *Iz kajdanke obitelji Brlić*, pružen je drugačiji i širi pogled na glazbeno-kulturno naslijeđe koje baštinimo od ove razgrnate i svestrane brodske obitelji.

Građansko ozračje, o kojemu svjedoče izložbom predstavljeni predmeti iz donacije obitelji Milčić, kao i veze s različitim generacijama i odvojcima obitelji Brlić, prisutni su i u pomno odabranom glazbenom programu.

Okosnicu programa čine skladbe Andrije Torkvata Brlića mlađeg (18. 3. 1893. - 10. 12. 1931.), koji s čuvenim djedom preporoditeljem dijeli isto ime i prezime. Iako je želio studirati glazbu i zbog toga otišao u Berlin, okolnosti se nisu sretno poklopile pa je Andrija, poput oca Dobroslava, profesijom postao liječnik. Zbog promjenjivih životnih okolnosti, prerane smrti te činjenice da se umjetnošću bavio amaterski, Andrijino je ime ostalo na marginama povijesti hrvatske glazbe. Četirima odabranim skladbama iz njegova ranog opusa, čiji se rukopisi čuvaju u Arhivu obitelji Brlić, oživljavamo sjećanje na jednoga od rijetkih slavenskobrodskih skladatelja. Učenici Glazbene škole Slavonki Brod već nekoliko godina na svom repertoaru imaju *Zvijezde* i *Pepeljugo naša*. Međutim, *Proljeće se probudilo* i *Sbogom lasto* pripremljene su za ovu prigodu prvi put. Sasvim je moguće, iako ne možemo sa sigurnošću potvrditi, da su ovo ujedno prve javne izvedbe spomenutih dviju skladbi. *Zvijezde* su napisane prema pjesničkom predlošku Petra Preradovića, nastale su 16. veljače 1909. godine i jedna su od rijetkih Brličevih skladbi koje su tiskom objavljene (u zbirci *Iz daljine zlatne doline*, 1963.). Za ostale tri skladbe Brlić nije naveo datum dovršenja djela ni ime autora pjesničkog predloška. Jedino je uz "muški četveropjev" *Sbogom lasto* napisao da ga je posvetio svojoj majci.

Još jedna članica obitelji Brlić skrivena je u glazbenom programu. Ona je Jagoda Brlić (Marija, Agata; udana Amruš; 5. 2. 1824. - 15. 4. 1897.), kći Ignjata Alojzija Brlića i sestra Andrije Torkvata Brlića starijeg, najznačajnija hrvatska pjesnikinja iz vremena Hrvatskog narodnog preporoda. Od 1861. godine živjela je u Zagrebu, a u domu Jagode i njezina supruga liječnika Ivana Amruša okupljali su se poznati hrvatski književnici, među kojima je bio i Petar Preradović. Domoljubnu, ljubavnu i elegijsku liriku objavljivala je u *Danici*, *Zori dalmatinskoj* i *Viencu*, a u okruženju glazbe doveo ju je Ivan pl. Zajc (3. 8. 1832. - 16. 12. 1914.) koji je 1893. godine uglazbio njezinu pjesmu *Uzdah*. Dvjesto godina od rođenja Jagode Brlić te stotinu i deset godina od smrti Ivana pl. Zajca (po kojemu je brodska glazbena škola u jednom periodu nosila naziv), Jagoda Brlić ponovno će oživjeti među Zajčevim notama.

A otkuda u ovoj priči Chopin?

Druženja u salonima imućnijih građanskih obitelji prve polovice 20. stoljeća bila su nezamisliva bez muziciranja, tradicije koja se od sredine 18. stoljeća kontinuirano razvijala u europskim građanskim krugovima. Je li se klavirska glazba Frédéricica Chopina (1. 3. 1810. - 17. 10. 1849.) izvodila na druženjima obitelji Brlić ne znamo, no znamo da su ju neki članovi ove obitelji slušali. Naime, dio Arhiva obitelji Brlić čini manja kolekcija gramofonskih ploča koju je popisala Tatjana Melnik u periodu kada je skrbnik Arhiva bio Mato Artuković. Na tom popisu nalaze se ploče različitog sadržaja (snimke čitanih književnih djela, glazba različitih žanrova). Tako su se, simbolički, u slušnu kajdanku obitelji Brlić uvukli i valceri "u Francuskoj naturaliziranoga Poljaka" (V. Žmegač). Zbog toga se u programu otvorenja izložbe našao jedan od mogućih, Valcer u h-molu, op. 69 br. 2. Chopin ga je skladao 1829. godine i jedno je od nekoliko djela za koja je želio da budu spaljena nakon njegove smrti. Srećom, to se nije dogodilo.

Da je glazba u obitelji Brlić nosila važnost, činjenica je koja je neosporna. Svjedoče o tome i drveni stalak za note (jedan od Muzeju darovanih predmeta), kao i sačuvana fotografija mlade Zore uz klavir. Priče su to koje čekaju biti ispričane.